

J E S E N I Š K I

Poštšina plačana v gotovini

KOVINAR

G L A S I L O O S V O B O D I L N E F R O N T E O K R A J A J E S E N I C E

Leto II.

Jesenice dne 19. marca 1949

Stev. 11

Naročnina:

Letno	din 100.—
Polletno	din 50.—
Četrletno	din 25.—
Posamezni izvod . . .	din 2.—

Fronta mora posvetiti vso skrb akciji za zbiranje odpadkov

Z današnjim dnem bodo pričeli po vsej državi z zbiranjem raznih odpadkov. To akcijo razumejo frontne organizacije kot eno izmed sredstev za promaganje težav, katerih nikakor nismo sami krivi. Milijonske množice, zbrane v Ljudski fronti, bodo s sistematičnim zbiranjem takih odpadkov, ki lahko služijo naši industriji za surovine, dokazale, da bomo kljub odklanjanju pomoči raznih „kritikov“ zgradili lepše in boljše življenje ter izvedli petletni plan.

V letošnjem letu so posebne velike naloge našega rudarstva in gozdarstva. Oba sektorja bosta morala vložiti vse napore, da bosta izpolnila tako plan izvoza kot plan domače potrebe. Zavedati se moramo, da vse stroje, ki jih kupujemo v inozemstvu, kupujemo z rudami in lesom, poleg tega pa potrebuje tudi naša domača železarna industrija mnogo železa, bakra, svinca in drugih kovin. Zato smo dolžni storiti vse, da bo izvozni plan izpolnjen in da bodo pokrite potrebe tudi domače industrije. Pri izvrševanju teh nalog mora Fronta nuditi vso pomoč. Naše železarne bomo zalagali namesto z železno rudo s starim železom, naše steklarne s steklenimi odpadki, predilnice z nerabnimi krpami, papirnice s starim papirjem itd. Vse take odpadke bodo frontovci nabirali v vseh naših republikah.

Predmeti, ki smo jih dozdaj odmetavali na razna smetišča, predstavljajo, če jih zberemo in oddamo naši industriji, milijardo vrednost. Prihranjen milijarde pa pomenijo znatno zboljšanje življenjskih pogojev, pomenijo znaten korak v socializem, ki izpolnitvi letošnjega plana. Zato zberimo te milijarde in očistimo naša podstrešja, kleti, drvarnice, shrambe in skladišča, dvorišča in smetišča, tovarne, delavnice, pisarne itd. vse navlake v obliki starega železa, bakra, aluminija, bron, medenine, svinca, steklenic, krp in starih cunj, kosti, roževine, medicinske embalaže, raznih semen itd.

Uspeh akcije, ki bo trajala skozi vse leto, pa je predvsem odvisen od dobre organizacije. Ne sme se dogajati kot pri podobnih akcijah v prejšnjih letih, da so frontovci z največjo požrtovalnostjo zbirali odpadke, pa ni bilo nikogar, da bi te odpadke prevzel. Letos mora Fronta poskrbeti za reden odvoz na določena zbirališča. Zato bodo frontne organizacije vnašale to nalogo tudi v svoje mesečne plane do konca leta 1949.

KAKO POTEKA ZBIRALNA AKCIJA V JESENŠKEM OKRAJU

Okrajni odbor Osvobodilne fronte je poslal vsem frontnim odborom in šolam okrožnico z navodili in pojasnili v zvezi z akcijo. Prve so pričele z zbiranjem naše žene, ki so v nekaterih krajih dosegle že lepe uspehe. Tako so žene na Blejski Dobravi zbrale že 85 kg kosti in 30 kg starih krp. Tudi v Stari Fužini in pri Sv. Križu nad Jesenicami so že pričeli z zbiranjem. V Radovljici so bile žene prve, ki so začele zbirati in so zbrale že precejšnje količine. Že takoj v začetku pa so naletele na težave, ker jim mestni odbor OF še ni določil mesta, niti jim ni dal podrobnejših navodil za zbiranje kljub opozorilu okrajnega OF odbora.

Slab odnos do zbiralne akcije je pokazal tudi Okrajni komite LMS, ki do danes še ni ničesar ukrenil v zvezi z akcijo. Izgovarjajo se na preobremenje-

Izkušnje volitev 6. marca naj bodo bogata šola za volitve v organe osnovnih organizacij OF

Izvoljeni so delegati za III. kongres Ljudske fronte v Beogradu

Po veliki zmagi Fronte na volitvah 6. marca so se preteklo nedeljo zbrali delegati osnovnih frontnih organizacij na okrajni konferenci na Jesenicah, kjer so začrtali letošnje naloge frontnih organizacij in izvolili najzaslužnejše frontovce kot delegate za III. kongres Ljudske fronte v Beogradu.

Izvoljeni so bili: Voljč Ignac, Prešeren Martin, dvakratni udarnik Zemva Franc, Koselj Franc in Hafner Marija, 6-kratna udarnica in nositeljica Reda dela III. stopnje.

Osvobodilna fronta je borbena organizacija že od svojega začetka. Že v svojem začetku je združila delovno ljudstvo in ga dvignila v borbo proti fašizmu, ki je nameraval uničiti naše ljudstvo gospodarsko in nacionalno. Združila nas je v borbo za osvoboditev vsega našega ljudstva, tudi tistega dela, ki je hiral pod fašizmom izven naših meja na Primorskem in Koroškem. Kazala je pod vodstvom Partije jasno politično linijo, ki je omogočila našemu ljudstvu, da je spregledalo jasno pot za lepšo in srečnejšo bodočnost. Razkrinkala je vso podlost narodnih izdajalcev, ki so zaradi svojih sebičnih in

izkoriščevalskih interesov stopili na pot, da bi z zmago okupatorja ali z zmago reakcionarnih sil obdržali svoj vladajoči položaj in še nadalje pili kri delovnemu ljudstvu in živeli na plodovih njegovega dela. Fronta je bila tista, ki je s svojim množičnim delom onemogočila, da bi se pri nas kdajkoli vrnile na oblast pijavke delovnega ljudstva.

Prav taka borbena organizacija je in mora biti Fronta tudi danes, ko osvobodeno delovno ljudstvo gradi svojo srečnejšo bodočnost. Veliki so uspehi, ki jih je danes dosegla Fronta s pravilnim objasnjevanjem in prikazovanjem perspektive v graditvi naše nove domovine. Prostovoljno delo frontovcev pri raznih obnovitvenih delih, pri novih gradnjah, v podjetjih, v industriji, pri gradnji združnih domov itd., vse to je dokaz veličine Fronte, ki vedno bolj postaja trdna organizacija vsega delovnega ljudstva naše države. Prav tako se Fronta tudi danes bori proti vsem pojavom špekulacije in neusmiljenosti razkrinkava vse tiste, ki bi radi škodovali in zavirali razvoj boljšega življenja našega ljudstva. Vse to so dokazale tudi volitve delegatov za okrajno konferenco OF 6. marca.

Še nekaj o volitvah 6. marca

O volitvah 6. marca smo pisali že v prejšnji številki. Tu se bomo omejili le na nekaj organizacijskih pomanjkljivosti, ki so se vršile v zvezi z volitvami. V nekaterih krajih, n. pr. v Kamenjah, Begunjah, Zasipu, Podhomu in v še nekaj drugih manjših vaseh so pakazali frontni odbori skrajno neaktivnost v predpripravi, kar se je zapažalo na množičnih sestankih v teh vaseh. Zaradi te neaktivnosti frontnih odborov ni bila v teh krajih udeležba članstva taka, kot bi lahko bila. Za vzgled tem krajem naj

služijo Rateče, Gorje, Rečica, Mlino, Kamna gorica, Kropa, Studenčice, centrski odbori na Jesenicah in drugi, kjer je bila udeležba na množičnih sestankih od 80—98% in kjer je bila diskusija pestra in živa. O tem pričajo tudi uspehi volitev v teh krajih.

V centru 13 na Jesenicah se je pokazala nerednost v volivnem imeniku. V imeniku so bili še vedno člani, ki ne stanujejo več v teh centrih. Ta nerednost je povzročila, da so imeli volivci težave v drugih centrih, kjer niso bili služijo Rateče, Gorje, Rečica, Mlino, Kamna gorica, Kropa, Studenčice, centrski odbori na Jesenicah in drugi, kjer je bila udeležba na množičnih sestankih od 80—98% in kjer je bila diskusija pestra in živa. O tem pričajo tudi uspehi volitev v teh krajih.

služijo Rateče, Gorje, Rečica, Mlino, Kamna gorica, Kropa, Studenčice, centrski odbori na Jesenicah in drugi, kjer je bila udeležba na množičnih sestankih od 80—98% in kjer je bila diskusija pestra in živa. O tem pričajo tudi uspehi volitev v teh krajih.

služijo Rateče, Gorje, Rečica, Mlino, Kamna gorica, Kropa, Studenčice, centrski odbori na Jesenicah in drugi, kjer je bila udeležba na množičnih sestankih od 80—98% in kjer je bila diskusija pestra in živa. O tem pričajo tudi uspehi volitev v teh krajih.

služijo Rateče, Gorje, Rečica, Mlino, Kamna gorica, Kropa, Studenčice, centrski odbori na Jesenicah in drugi, kjer je bila udeležba na množičnih sestankih od 80—98% in kjer je bila diskusija pestra in živa. O tem pričajo tudi uspehi volitev v teh krajih.

V centru 13 na Jesenicah se je pokazala nerednost v volivnem imeniku. V imeniku so bili še vedno člani, ki ne stanujejo več v teh centrih. Ta nerednost je povzročila, da so imeli volivci težave v drugih centrih, kjer niso bili

Kako pripravimo volitve OF 27. marca

Gospodarski uspehi, ki smo jih dosegli v borbi za socializem, potrjujejo pravilnost dela frontnih organizacij, ki so s pravilnim objasnjevanjem postavljenih nalog in s prikazovanjem perspektive našega razvoja vzbudile v nas zavest, da vse težave, ki jih danes uporno premagujemo, vodijo do blagostanja, ki ga bo po vsej pravici uživalo delovno ljudstvo. S to zavestjo bomo šli frontovci na volišče in jo potrdili s svojo maksimalno udeležbo.

Pred volitvami v osnovne frontne organizacije se bodo vršili povsod množični sestanki. Teh sestankov se bomo udeležili vsi. pregledali bomo temeljito naše dosedanje uspehe in pomanjkljivosti, ki jih bomo morali v bodoče odpraviti. Seznanili se bomo z nalogami, ki so pred nami. Z zavestjo graditeljev socializma, lepšega življenja delovnega ljudstva, bomo vstopili v prostovoljne delovne brigade, ki bodo važen činitelj v čim hitrejši izgradnji našega gospodarstva in s tem našega blagostanja. Na sestankih bomo frontovci sprejeli delovne obveznosti.

Frontni odbori naj pregledajo volivne imenike, da bodo vpisani vsi člani in da ne bo nerednosti, kot so bile v 13. centru na Jesenicah. Do volitev naj sestavi odbor, ki bo po kvaliteti odgovarjal za nadaljno delo, poskrbi naj zlasti za potrebno agitacijo in propagando, da bomo volitve 27. marca izvedli v maksi-

malnih odstotkih in da nas bodo našle v vsem pripravljenosti.

O rezultatih volitev 6. marca naj omenimo še, da je od 93 podeželskih odborov glasovalo stoodstotno 27 vasi, 99% tri vasi, 98% osem vasi, 97% štiri vasi, 96% 7 vasi, 95% štiri vasi. Skupno je torej glasovalo 53 vasi z nad 95-odstotno udeležbo. To je dokaz, da je naše podeželsko ljudstvo trdno povezano v Fronti.

Potrebno pa je, da še enkrat spregovorimo o vasi Koritno pri Ribnem, kjer je bila udeležba na volitvah najslabša (komaj 56% celotne udeležbe). Špekulantski elementi so na dan volitev vrgli plehko parolo, o kateri smo pisali že v prejšnji številki: „Kdor bo šel volit, bo moral v obdelovalno zadrugo.“ Ti špekulantje že dalj časa uporabljajo taktiko, da z napačnim in zlonamernim tolmačenjem obdelovalnih združ zastrašujejo male in srednje kmete, ki bi imeli prav gotovo le korist od tega, kar jim na zlonamern način odsvetujejo špekulantje zaradi svojih sebičnih interesov. Čudno je tudi dejstvo, da se suče vse življenje v Koritnem okrog predsednika kmetijske zadruge v Ribnem, ki je tu doma in ki ni volil. Karakteristično je tudi za tega predsednika KZ, da stalno zagovarja in ščiti špekulantske elemente, kar je ugotovila zadnja konferenca delegatov OF. Tako je postalo jasno, da je omenjeni prišel do ponovne funkcije predsednika KZ potom vaških špekulantov in prišepetovalcev, ki so na dan volitev vrgli zlonamerno parolo o obdelovalnih združgah, katerih koristno resnico zasenčujejo z raznimi izmišljotinami in zlobnimi lažmi. Prikrto in zlobno delovanje špekulantov pa bodo s pomočjo Fronte znali razkrinkati naši delovni kmetje in jih znali vreči iz svoje organizacije.

malnih odstotkih in da nas bodo našle v vsem pripravljenosti.

KAKŠEN NAJ BO NOVI ODBOR

Pred frontni odbor so in bodo postavljene važne naloge. Zato je nujno, da člani Fronte temeljito premislijo in pregledajo, kdo naj pride v frontni odbor, kdo je bil in je delaven, kdo ni bil. Važno je, da upoštevamo tudi socialni sestav, da se ne bodo vrinili v odbore ljudje, ki bi s svojim vplivom že na vrhu poskušali rušiti enotnost in trdnost Fronte, oziroma frontne organizacije na vasi ali mestu. Paziti moramo, da ne bomo silili v odbor tovarišev, ki so že itak preobremenjeni s funkcijami in jim s tem nalagali še nove, ki bi jih obremenjevale, da bi ne mogli vršiti svojega dela stoodstotno ampak samo polovično, kar bi prav gotovo ne bilo v korist skupnosti.

Vaški odbor Fronte naj dobi zdrav in dober kader, ki se nahaja med ljudmi na vasi. Pritegniti moramo ljudi, ki bodo znali in ki bodo sposobni voditi politično in gospodarsko življenje na vasi.

Odbori bodo morali gledati tudi na ideološko utrditev članstva Fronte. Vzbuditi bodo morali zanimanje za študij, ki se ga je do sedaj udeleževalo okrog 720 članov. To število bomo morali dvigniti. Tudi na tem področju dela je treba postaviti v odbor ljudi, ki bodo znali med članstvom vzbuditi zanimanje za študij.

(Nadaljevanje na drugi strani)

12. marec 1949 bo v zgodovini Stare Fužine zapisan z velikimi črkami

(V bohinskiem kotu so ustanovili že drugo obdelovalno zadrugo)

Soteska se je pogrezala v mrak in ko smo se ustavili v Stari Fužini, je bila že trda noč. Tovariša, katerima sem se pridružil, sta me vodila v vas. Mokrota v nizkih čevljih me je opozorila, da sem zagazil v blato. Iz za nekkih vrat, ki so se škripaje odprla, je planil trak svetlobe, takoj nato pa se je na pragu pojavila ženska. Bila je zelo prijazna. Na vprašanje, kje bo danes sestanek obdelovalne zadruge, je najprej obrisala roki v predpasnik, nato pa nas vodila preko lužastega dvorišča in povedala: „Tu gori bo.“

Šli smo po stopnicah in prišli na nekak skedenj, od tam pa skozi vrata v prostorno sobo. Tovariš mi je pojasnil, da je to „dvorana“ zadružne sirarne.

Sprva sem se čudil, da ni večjega števila ljudi. Saj imajo danes vendar ustanovni občni zbor obdelovalne zadruge. Nekdo je povedal, da je v Stari Fužini vedno tako. Pred osmo zvečer ne dobiš ljudi skupaj, vsakdo ima doma važne opravke z živino ali drugod.

V sobi je valovila prijetna in tiha glasba. Ozrl sem se naokrog in zagledal med glavami mladih fantov radioaparata. Stopil sem mednje in gledal, kako so z veseljem vrtili vijake in lovili oddajne postaje. Spomnil sem se, da je vas prejela radio za nagrado kot najboljšo gradilišče zadružnega doma, ki bo letos pod streho. Tudi tam se bo v mnogo lepših prostorih zbirala mladina, prav tako kot se zbirata ta trenutek okrog njega v vedno večjem številu. Večina fantov je imela za klobuki peresa raznih ptičev, mlad fantiček, star kakih osem let, pa je bil zadovoljen s kurjim peresom.

Med tem se je prostorna soba pričela polniti. Kmalu po osmi uri so sedli za mizo pred klopmi trije domači aktivisti. Radio je utihnil in eden izmed predsedujočih je otvoril zbor. Mladina, ki je do sedaj poslušala radio, se je pomikala k izhodu. Tovariš Zaletelj je opozoril, da naj ostane, da ji ne bo škodilo, če slišijo koristne stvari, o katerih bodo govorili. Toda kljub temu je nekaj fantov odšlo. Najbrže so zadržniki do sedaj premalo delali z njimi. Mladini bodo morali posvetiti vsekakor večjo pažnjo.

ORGANIZACIJA VOLITEV 27. MARCA (Nadaljevanje s prve strani)

Komisije, ki so bile izvoljene za izvedbo volitev 6. marca, bodo vršile svojo dolžnost tudi 27. marca pri volitvah v osnovne frontne organizacije. Prav tako ostanejo prostori volišč isti kot pri prejšnjih volitvah. Volišča naj bodo označena z vidnimi lepaki.

Za volitve 27. marca mislite že sedaj na tesno povezavo vaškega odbora s krajevnim odborom, tako da bo zveza brezhibno delovala vsaki dve uri. Krajevni sekretarji bodo povezani s štabi, ki bodo na Jesenicah, v Radovljici, Podnartu, Bohinjski Bistrici, na Bledu in v Kranjski gori. Ti štabi bodo povezani od sedme do devetnajste ure z Okrajnim odborom OF.

V BORBO ZA ZMAGO SOCIALIZMA IN SREČNO ŽIVLJENJE

Z novimi volitvami bomo še bolj utrdili našo Fronto, ki nam bo pod vodstvom Partije kazala pot v bodočnost, po kateri bodo stopale naše frontne brigade in gradile srečnejše življenje sebi in bodočim pokolenjem. Slavna je ta pot in najlepše ter najbolj ponosne strani naše zgodovine bodo poleg narodno-osvobodilne borbe pisale o delovnem junaštvu našega pokolenja.

V kapitalističnih državah je ogrožena velika množica delovnega ljudstva. Brezposelnost narašča v milijonske številke. Kmetije malih in srednjih kmetov propadajo. Polasčajo se jih veleposestniki. Pri nas je to kot zasluga narodno-osvobodilne borbe in graditve socializma minilo za vselej. Svojo srečo si kujemo sami. Naši dosedanja uspehi so priča, kaj zmora ljudstvo, ki je postalo gospodar nad svojo usodo in jo oblikuje po svoji volji. Z volitvami 27. marca bomo izrazili to svojo voljo in šli v največjem številu na volišče.

Ko je nato tajnik OLO-ja tov. Kolar Matevž obrazložil pomen obdelovalne zadruge ter med drugim povedal, da so obdelovalne zadruge učinkovit korak k osvoboditvi kmeta od vseh izkoriščevalskih elementov na vasi, so besedo povzeli domačini.

„Ali naj ponovno preberem pravila naše obdelovalne zadruge?“ je vprašal aktivist za mizo.

„Seveda! Nocoj je čas, da jih še enkrat pregledamo!“ je nekdo spregovoril, čeprav je nek hudomušnež menil, da ni treba.

Tovariš za mizo je pričel brati okvirna pravila, odstavke za odstavkom, in stalno spraševal, če komu ni kaj jasne. Tupatam je kdo kaj pripomnil, vprašal, in ko mu je bilo pojasnjeno, je branje teklo dalje. Vse je zgledalo, da je večina navzočih s pravili več ali manj seznanjena. Ko so se ustavili ob vpisnici, ki jo določajo pravila 100 din za člana, je stara žena po kratkem razmisleku odločno dejala: „Bo! Je kar prav!“ Tudi ostali so se strinjali s tem.

„Pametno bi bilo, če damo naši obdelovalni zadrugi tudi ime“, je nekdo predlagal. Soglasno so jo imenovali po bohinskem partizanu — junaku Godcu Tomažu.

Ko so pravila temeljito predelali, so jih soglasno sprejeli. Bilo je že pozno, ko so se domenili, da se bodo v najkrajšem času zopet sestali in napravili podoben delovni načrt. Pred zaključkom pa se je oglasila še stara žena v zvezi s pravili: „Pravila sem prebrala že doma, če pa bo potreba pokazala, da bo treba kaj popraviti ali dopolniti, pa bomo popravili.“ Potem pa so se pričeli razhajati v živem razpravljanju, saj so se zavedali, da so danes napravili nov korak v srečnejše življenje...

O Stari Fužini bomo še pisali in prav tako o vsaki vasi, ki se bo odločila, da vstopi v novo življenje. Pisali bomo resnico o življenju zadrug in se skupaj z najboljšimi delovnimi kmeti borili proti vsem tistim, ki bi hoteli ovirati naš velik razvoj. Starofužinski zadrugarji pa bodo s svojim delom dokazali vse prednosti, ki jih imajo obdelovalne zadruge pred razdrobljenimi kmetijskimi posestvi. Pokazali bodo že v prvem letu svoje uspehe, ki bodo leto za letom večji.

Iz življenja delovnega kolektiva HC v Mostah pri Žirovnici

Tudi HC Moste je vstopila v tretje leto petletke z delom in obvezo, da spravi v letošnjem letu v pogon prvo turbino. Če pogledaš v teh, skoro že pomladnih dnevih na gradilišče vidiš prav takšen delovni polet kot v vseh naših najboljših delovnih kolektivih. Brigade delajo z veliko voljo, dobile so že mnoge pohvale in tudi prehodno zastavico GOESJ kot najboljši gradbeni kolektiv.

Graditelji so ponosni na barako sredi taborišča, ki je bila zgrajena pred dvema mesecema. To je njihova nova delavsko-nameštenska restavracija. Če vstopiš v notranjost, strmiš in verjameš besedam graditeljev, da je taka, kot kaka restavracija počitniškega doma. Stene so bele z velikimi okni, za katera že pripravljajo mrežaste zaveske, ki jih bodo pokrivala do tal. Mize bodo vsak čas pogrnjene, delavci postreženi z dobro prehrano, ki jo bodo prinesle tovarišice v belih predpasnikih. Tudi komitet za turizem in gostinstvo je držal obljubo in poslal kuharico-inštruktorico, da bo v treh mesecih vzgojila in usposobila kuharski kader HC... Tako je v Kavčkah.

Vse navedeno pa žal ne drži za restavracijo v Zasipu. Ko vstopiš, pogledaš, če nisi zašel v mizarstvo delavnico, ko zagledaš kup zloženih desk. Okna ne prepuščajo dovolj svetlobe in v sobi, ki je mnogo premajhna za sto ljudi, morajo goreti luči ves dan. Tudi stoli, mize, posode, krožniki ne odgovarjajo restavraciji. Potrebno bi bilo, da bi se za to stvar pozanimal sindikat in poskrbel,

Socialistična preobrazba vasi je proces, ne pa enkratna akcija

(Nadaljevanje iz štev. 10)

Pri kmetijskih zadrugah se opaža slabost, ki ovira razvoj zadružništva — enostranska usmerjenost kmetijskih zadrug in to predvsem na trgovino. Razen tega skoro vse trgovine kmetijskih zadrug oskrbujejo poleg kmetov tudi ne-kmete, delavce in nameščence. Dejstvo, da se kmetijske zadruge ukvarjajo z garantirano in prosto prodajo, vsekakor ni ravno koristno za razvoj kmetijskega zadružništva. V Bohinjski Bistrici oskrbuje na primer kmetijska zadruga kmete, industrijske delavce, ki stanujejo v tem kraju, gozdne delavce in nameščence. Tu je med člani zadruge 154 kmetov in 97 nekmetov. V Zgornjih Gorjah pa je v zadrugi 89 kmetov in 300 nekmetov. To priča med drugim o razmeroma slabo razviti trgovinski mreži. Povsod seveda ne bo mogoče ustanoviti potrošniških zadrug, raznih magazinov itd. Toda tam, kjer je to le mogoče, je nujno, da tako razbremenimo kmetijske zadruge, da bodo tako lažje izvajale svoje naloge.

Pravilno oživitvoriti linijo naše Partije v konkretnih pogojih okraja, to je prav gotovo osnovna naloga partijskih organizacij jeseniškega okraja. Razvoj zadružništva v veliki meri zavisi od intenzivnega in sistematičnega političnega in organizacijskega dela partijskih ter množičnih organizacij. Prav v tem političnem delu pa so v jeseniškem okraju nekatere slabosti, ki zavirajo močnejši razvoj zadružništva.

Medtem ko so partijske in množične organizacije posvečale vso pozornost delu v industriji, borbi za izpolnitev plana, pa niso v dovoljni meri obravnavale problemov vasi. Delavci, ki so zaposleni v industriji in ki stanujejo po vaseh, lahko odigrajo v razvoju zadružništva zelo pomembno vlogo. Prav ti

Istočasno z gospodarskimi uspehi pa se bo dvigalo njihovo blagostanje. Morda bodo prav na tem primeru spoznali še ostali delovni kmetje in ubrali napredno pot obdelovalnih zadrug. Starofužinski zadrugarji pa želimo mnogo uspehov in da pogumno premagajo morebitne začetne težave. Stara Fužina je zopet dokazala, da je stara partizanska vas.

da se pridnemu delovnemu kolektivu v Zasipu nudi isto kot sodelavcem v Kavčkah.

Tudi stanovanjsko vprašanje delavcev HC ni rešeno. V kolektivu dela več zakoncev, a so brez najnujnejšega stanovanja. To vprašanje se je premlevalo že na večjih sestankih, a kljub trdni obljubi s strani uprave, še ni bilo ničesar storjenega. Tudi tu je naloga, ki jo moramo rešiti v najkrajšem času. Razumemo, da je pomanjkanje stanovanj tudi drugod, vendar upamo, da delovni kolektiv v Mostah zasluži, da se poiščejo ali zgradijo stanovanja za najnujnejše.

NA GRADILIŠČU HC MOSTE SO PROGLASILI NOVE UDARNIKE

Pretekli teden so na gradilišču hidrocentrale v Mostah slavnostno proglasili 30 novih udarnikov.

Naslov petkratnega udarnika so prejeli tovariši: Krašna Pavel, Sivec Ivan in Bandaš Avgustin. Četrtilč so bili proglaseni za udarnike: Rojo Vinko, Makuc Karel, Hojak Jože in Skrt Andrej. Tretjič: Nikšič Nikola, Kozole Ivan, Kovačič Andrej in Ukmar Stanko. Dvakratni udarniki: Skrt Avgust, Brenc Avgustin, Lipušček Andrej, Božič Jože, Anžur Ivan, Kejžar Franc in Obid Stefan. Razen tega je bilo proglašanih 7 novih udarnikov, 15 tovarišev pa je prejelo denarne nagrade.

Delovni kolektiv hidrocentrale si je pri tej priliki obvezal, da bo prvo turbino dal v službo ljudstvu že decembra letošnjega leta.

najbolje poznajo problematiko in možnosti posameznih vasi, iz katerih so izšli in ki lahko zaradi svoje neposredne povezanosti s kmečkimi množicami v polni meri izvrše svojo revolucionarno nalogo. Partijske in sindikalne organizacije v industriji bodo morale poleg borbe za plan v največji meri delati na tem, da politično oborožijo delavce, ki stanujejo v vaseh, za delo pri razvijanju zadružništva. Vse do resolucije II. plenarnega zasedanja CK KPJ ni bilo v jeseniškem okraju niti ene obdelovalne zadruge, niti ni bilo zadružnih ekonomij, živinorejskih farm itd. Za to zaostalost za drugimi okraji je res nekaj objektivnih vzrokov, še več pa je subjektivnih, ki so se vse doslej izražali v zanemarjanju zadružništva in večkrat v slabo organiziranem političnem delu in tudi v birokratskem reševanju zadružnega vprašanja s strani okrajnega aktiva. Po tem pa so se partijske organizacije odločno zavzele za pravilno rešitev tega vprašanja in začele odpravljati dosedanje slabosti. Uspeh pozhrtvovalnega dela ni izostal. Med prvimi nosilci nadaljnjega razvoja zadružništva v jeseniškem okraju sta vasi **Srednja vas in Stara Fužina**. V dvanajstih vaseh pa pripravljajo tudi združene ekonomije, živinorejske farme itd. Zaradi tega uspeha, ki je zelo pomemben, ker pomeni velik korak naprej, pa je treba še ostreje in odločneje bičati dosedanje napake.

Med osnovnimi napakami razvijanja zadružništva v jeseniškem okraju je prav gotovo mišljenje nekaterih aktivistov, da ni potrebno propagirati zadružnih ekonomij, živinorejskih farm itd., češ da je tak razvoj prepočasen, pač pa da je boljše takoj pripravljati in ustanavljati obdelovalne zadruge nižjega in višjega tipa. Ti tovariši prav gotovo niso spoznali bistvene karakteristike socialistične preobrazbe vasi, ki predstavlja proces, ne pa stvar enkratne akcije. Primer, ki nam najlepše oriše posledice take zaletelosti, so **Lesce**. Tu je aktiv vodil najprej politično akcijo za ustanovitev zadružne ekonomije. Ta politična akcija je pokazala, da so nekateri kmetje pripravljeni dati del svoje zemlje v zadružno ekonomijo. Takoj, ko so aktivisti videli pripravljenost teh kmetov, so opustili agitacijo za ekonomijo in pričeli propagirati in nagovarjati kmete, naj vstopijo v obdelovalno zadrugo. Posledica tega političnega dela pa je, da ni danes v Lescah niti ekonomije, za katero so kmetje pripravljeni, niti obdelovalne zadruge, za katero situacija še ni zrela, pa se zanjo potegujejo aktivisti. Tak način političnega dela med kmeti pomeni sektaštvo in nerazumevanje osnovne linije naše Partije. Če bi ti aktivisti pravilno razumeli svojo nalogo, potem bi gotovo treznejše ocenili položaj, ki bi jim že sam narekoval konkretne politične in organizacijske ukrepe. Pri tem je važno opozoriti še na to, da aktiv, ki dela po zadružnem vprašanju, ni o tem dovolj poučen in zato tudi mnogokrat dela napake.

Podobno vprašanje, ki spada med slabosti političnega aktiva jeseniškega okraja pri delu v zadružništvu, je vprašanje zaostajanja organizacijskih prijemov za političnimi pripravami. Ta slabost se izraža v nekakšnem „valovitem“ političnem delu. Aktivisti z dobrim političnim delom dvignejo razpoloženje kmetov, na primer za ustanovitev obdelovalne zadruge. Čim so to delo uspešno razvili, ga ne poglobljajo in ne dopolnjujejo z ustreznimi organizacijskimi prijemi, marveč prepustijo te kmete same sebi, alj bolje povedano, prepustijo jih sovražnikom razvoja zadružništva, ki potem uspešno izvršujejo svoje razdiralno delo. Takih primerov je v jeseniškem okraju že nekaj. Med nje spada tudi primer **Zg. Gorij** in deloma tudi **Radovljica**, kjer je število kmetov, ki so pripravljeni ustanoviti obdelovalno zadrugo, prav zaradi takega načina dela občutno padlo. Nasproten pa je primer **Stare Fužine** in **Srednje vasi**, kjer je politično delo med kmeti dobro povezano z organizacijskimi prijemi.

(Iz „Lj. Pravice“)
(Konec prihodnjic)

Železarna Jesenice:**Novi racionalizatorji in novatorji**

V mehanični delavnici Železarne je tov. Benet Jože izdelal avtomatsko tehtnico za sto kilogramov nosilnosti po lastni zamisli. Tehtnice so bile že preizkušene in so se zelo dobro obnesle, ker delujejo zelo precizno.

Drug lep uspeh je dosegel električar tov. Ladislav Čermelj, ki je s svojo iznajdbo koristil produkciji v žični valjarni. Napravil je namreč novo drsalno napravo za električni tok pri velikem elektromotorju s 600 KS. Njegova drsalna naprava preprečuje prehitro izrabo krtačk, kar se je prej večkrat dogajalo in motilo zaradi pogostih popravil proizvodnje.

Zelo lep uspeh je dosegel v javorniških obratih Železarne tov. obratni asistent inž. Novak Franc, ki je iz posebne zmesi sestavil ležaje za valje valjčne proge. Ti ležaji so bili preje iz tekstolite mase, ki pa jih je kmalu zmanjkalo. Ker tekstolita nismo imeli doma in bi ga morali uvažati iz inozemstva, je delovni kolektiv lahke proge Javornik II pričel preizkušati ležaje iz različnega lesa in jih prepal z oljem. Ker pa ti ležaji niso zdržali silnega pritiska na predprogi in na končnih ogrodjih, je

bilo treba iskati dalje. Razmišljanja in poizkusi so privedli tov. inž. Novaka, da je iznašel nove ležaje, izdelane iz bakelitne mase, ki smo jo dobili iz Zagreba. Prva dva ležaja iz te mase držita že več kakor tri mesece. Tako bodo zopet izpadli razni zastoji, ki so preje zaradi pogoste menjave ležajev manjšali produkcijo. Poleg tega pa so se tudi stroški za ležaje zmanjšali na polovico, kvaliteta vajanih izdelkov pa se je zaradi točnosti dvignila.

nakladati staro železo in ga voziti v peči.

Mlademu vratarju se je tožilo po strojih, a v tistih časih je moralo miniti dolgo vrsto let, da se je uresničila skromna človekova želja po delu, do katerega je imel veselje. Tako je bilo tudi z našim tov. Koblarjem. Po letih dela je šele nastopil delo pri vlagalnem stroju v jeklarni. Postal je strojnik. Vendar ni miroval. Strojništvo ga je vedno bolj zanimalo in poglobil se je vanj, zlasti še v notranji ustroj dvigalnih naprav.

V letih kapitalističnega izkoriščanja je dobivala tovarna vedno modernejša tehnične oblike. (Seveda ni bilo to za olajšanje dela delavcu, ampak za čim večji profit kapitalistu, ki se je z modernizacijo znebil mnogo delovne sile). Žerjavi so vstajali iz tal in tov. Koblar, ki je do dobrega poznal žerjave, je bil postavljen za delovodjo reparaturnega oddelka v jeklarni. Vendar ga to imenovanje ni napravilo oholega, še vedno je delal prav tako kot njegovi tovariši. Ostal jim je do kraja zvest. Dokaz za to je delo, ki ga vrši še danes kot delovodjo reparaturnega oddelka za žerjave v vsej Železarni. Tov. Koblar se zaveda, da je danes delovni človek osvobojen od kapitalističnega izkoriščanja in mnogo bolj kot kdajkoli se je s svojo mlado skupnico zagrizel v delo. Za to je dobil že tudi priznanje, postal je v času po osvoboditvi udarnik.

Tovarišu Koblarju k dvojnemu jubileju iskreno čestitamo in smo mu hvalni, da je s svojimi izkušnjami in znanjem vzgojil bogat kader naših žerjavovodij. Želimo mu še mnogo zadovoljnih in srečnih let.

**SINDIKALNO GLEDALIŠČE
JESENICE**

Petek 18. marca ob 17. uri: Mihalkov: Posebna naloga. Predstava za obveznike predvojaške vzgoje — železarne Jesenice.

Sobota 19. marca ob 17. uri: Mihalkov: Posebna naloga. Predstava za obveznike predvojaške vzgoje — železarne Jesenice.

Nedelja 20. marca ob 14.30. uri: Mihalkov: Posebna naloga. Predstava za okolico.

Režija: Tomažič Jože. Inscenacija: Tič Srečko. Izvaja: Sindikalno mladinsko gledališče.

Koroška borka in aktivistka Karla Kobav

Lansko leto v poletju so jo prepeljali iz obmorskega zdravilišča v jeseniško bolnico. Obmorska vročina je škodila njenemu zdravju. Sveži gorenski zrak ji mora povrniti zdravje, da bo lahko nadaljevala delo, ki ga je morala zaradi bolezni prekiniti.

Ko sva se prvič srečali v jeseniški bolnišnici, mi je kljub bolečinam z vedrostjo gledala v oči in želela, da bi kmalu ozdravela, da bi lahko delala, kakor delamo me. Od časa do časa ji je v oči zasvetilo hrepenenje, posebno še, ko je govorila, da vsak dan gleda tja proti goram, ki se zlivajo v našo Koroško. Da, kdor je vzljubil Koroško, ta ne more nikdar več pozabiti njene lepote in njenih ljudi...

Karla se je rodila l. 1914. v Cerkveni Bački. Njeni starši so bili revni. Ko je dokončala osnovno šolo, je morala služiti k tujim ljudem, kjer je občutila vso trdoto izkoriščanja človeka, ki je reven in ki mora garati od jutra do večera za kos suhega kruha.

Leto pred vojno se je poročila v Ljubljani. Ko je okupator pregazil našo domovino, se je skupaj z možem vključila v Osvobodilno fronto. S starim Danilom iz Zelene jame so tiskali v njenem stanovanju poročila, ki so potem krožila med slovenskim ljudstvom in ga pozivala na borbo za svobodo. Sovražnik je zasumil, odkod prihajajo ta poročila in zasledovati so pričeli njenega moža, ki je moral zaradi tega oditi junija 1942. v partizane. Mesec dni po njegovem odhodu mu je morala slediti. Ošla je skupaj s tov. Angelco Ocepko. Tako je prišla v Dolomite, kjer je postala partizanska kuharica.

„Nikdar v življenju“, mi je pripovedovala, „nisem občutila toliko veselja do kuhe kot takrat, ko sem kuhala našim fantom. Težko pa mi je bilo, ker nisem znala dobro slovensko in sem velikokrat kaj narobe povedala ter jim tako napravila nehotne vesele trenutke.“

Oktober 1942. je bila predstavljena v partizansko bolnico „Tolminko“, nato je zopet preživela veliko ofenzivo 1943. v Dolomitih. Boji so trajali noč in dan. Kaj bo z bolnico, je bila edina njihova skrb. Hitro so pričeli skrivati bolnike pod listje in smrekove veje, kjer so prezebali tri dni brez vsake hrane. Vojška se je umikala na Dolenjsko in Karla je ostala sama z bolniki s tov. Frenkom, ki je edini imel orožje in še to samo pištolo. Med trinajstimi ranjenci sta jih rešila osem, pet pa jih je padlo v kremplje fašističnim zverem, ki so jih pobili. S Frenkom sta napravila neke v gozdu nad ranjenci zasilo streho iz vej. Vedno težje je bilo za hrano. Kamorkoli so šli, povsod so bile zasede. Še tisto, kar so imeli, je hodila kuhati na pogorišče bolnice, kjer je še stal zidani štedilnik, da ne bi dim izdajal nove zasilne bolnišnice. To je trajalo tri tedne, dokler ni komandant Rado z dvajsetimi tovariši prišel po ranjence. Tako je prišla na Dolenjsko v Gubčevo brigado, kar si je iz srca želela.

Minilo je že trinajst mesecev, odkar sta se z možem videla doma in potem nič več. Ni vedela, kje se bori on.

Trinajst mesecev. Po dolgem in napornem pohodu so počivali in srečali Tomšičevo brigado. Iz vrste Tomšičeve brigade je stopil mož, v obraz zagorel in kosmat, ter jo stisnil za roko.

„Tovariš, zmotil si se,“ mu je odmaknila roko.

Moški se je zagledal vanjo začuden.

„Mar nisi ti Karla — moja žena?“

Njene oči so med njegovim vprašanjem spoznale znane in ljubljene oblike njegovega obraza. Da, to je bil njen mož, spremenjen, v borbi izklesan in prekaljen. Samo nekaj stavkov sta izmenjala in mož se je vrnil v Tomšičevo, kamor je šla naslednji dan tudi ona.

Sedaj sta bila z možem skupaj v brigadi. Nenadna sreča skupnega bivanja pa je bila kratka. Mož je padel čez dva meseca v borbi pri Sodražici.

Izguba moža ni strla Karle. Maščevati ga je hotela. Njena borbenost se je podvojila in borila se je z zavestjo, da se bori za idejo, ki je zanjo padel njen mož in še velika množica tovarišev.

Karla je postala pomočnik komisarja čete in sodelovala pri napadih na Kolečve, Grahovo in Velike Lašče. Potem

je šla skupaj z brigado na Hrvaško in od tam na Štajersko, kjer so se pričele takoj velike borbe z Nemci, ki jih je bilo okrog 20.000 in ki so imeli močno topništvo. Borba je trajala dolgo, noči in dneve so zasipali Nemci z granatami partizanske položaje, napadali in se zopet umikali. Tovariši so nosili ranjence, Karla pa mitraljez. Nahrbtnik jo je vlekel nazaj, mitraljez naprej, a ga je kljub temu srečno prinesla na vrh. Na vrhu se ji je komandant nasmehnil:

„Ah, mitraljez si prinesla.“
Šele sedaj je začutila mokro goroto v čevlju, pogledala in zagledala kri. Bila je med premikom ranjena v

Tov. Karla Kobav

nogo, a bolečine zaradi napornega marša in groznega položaja ni čutila.

Mnogo borb je Karla doživela, dokler se ni v novembru srečala s Koroško. Poslana je bila v Celovski okraj, kjer je bila tudi okrajna sekretarka AFŽ. Marca 1945. je padla s tovarišem Petrom in s tovarišico Marjeto v zasedo. Vsi so bili ranjeni, Karla to pot v roko. Kljub temu je hotela ubežati, a je padla tako nesrečno, da si je nalomila hrbtenico. Nemci so jo odvedli v bolnico. Tam se je spoznala s slovenskim župnikom Fojnikom, ki jo je nekega dne obvestil, da jo nameravajo gestapovci ubiti. S tov. Marjetico sta ponoči pobegnili. Dobili sta zopet zvezo s partizani in delala zopet na celovškem okraju. Koncem aprila pa je na begu pred SS-policijo skočila čez visok zid in popolnoma zlomila nalomljeno hrbtenico tik pred svobodo. Od takrat leži v bolniški postelji. Tovariši in tovarišice pa mislijo s ponosom in ljubeznijo nanjo.

Odkar je v naši bolnici, čutimo, da je naša. Poznajo jo naše žene, poznajo jo naši malčki. Saj vse najlepše igračke — in teh je bilo preko šestdeset — je delo Karlinih rok. Njenih igračk so se naši mali ob novoletni jelki zelo razveselili. Vse igračke je sešila na bolniški postelji za otroke, ki jih sicer ni poznala, v zavesti, da je tudi ona član tiste velike družine, ki dela vsa za skupno srečo vseh nas.

Da, taka je ljubezen do novega življenja borke in aktivistke Karle, ki je v borbi prehodila vso našo domovino in mnogo delala na tistem koščku naše ljubljene zemlje, do katerega bi nam tudi danes radi odrekli pravico. Kadar mislimo na Karlo, mislimo tudi na našo Koroško. Našim ženam pa naj bo Karla zgled požrtvovalnosti in nesebičnosti. Zamislijo naj se nad življenjsko potjo žene-borke in stopajo naj po njenih stopinjah.

Naši dragi Karli pa želimo iz srca, da ozdravi in se okrepi na našem gorenskem zraku in da bomo nekoč skupaj šle na svobodno Koroško, ki se zliiva z našimi gorami v celoto.

Prešeren Rezka.

Preklic. Podpisana Kralj Katarina obžalujem žaljivke, ki sem jih neupravičeno izrekla proti tov. Jekovec Jožefi z Jesenic, Titova cesta 27.

Kralj Katarina, Titova cesta 27.

**Koblar Karel -
dvakratni jubilar**

Tovariša Koblarja Karla najbrže vsakdo pozna. Saj je med najstarejšimi delavci v naši Železarni. Koncem februarja je obhajal šestdesetletnico življe-

Tov. Koblar Karel

nja, v začetku marca pa petinštiridesetletnico, odkar je pričel delati v našem podjetju kot vratar pri peči. Tovarna je bila takrat še brez žerjavov in tudi manj dimnikov je bilo. Roke so morale

Tovarna verig Lesce pri Bledu:**Najboljši kolektiv kovinske industrije LRS
je prejel zaslužno priznanje**

V Tovarni verig v Lescah se je vršilo 11. marca slavno zborovanje. Delovni kolektiv je prijel v priznanje s strani vlade LRS diplomu, prehodno zastavico in denarno nagrado, katero je v imenu vlade LRS izročil podpredsednik in minister industrije vlade LRS tov. dr. Marjan Breclj. Zborovanja so se udeležili zastopniki glavne direktije kovinske industrije LRS, glavni direktor tov. inž. Perhavec Milan, komercialni direktor Sitar Edvard, zastopnik OK KPS, OSS-a in zastopnik republiškega odbora kovinarjev.

Zborovanje je otvoril tov. Mulej Mirko, predsednik sindikalne podružnice, pozdravil navzoče in obljubil v imenu delovnega kolektiva, da bodo vršili svojo delovno dolžnost kot do sedaj in s tem dokazali, da so vredni in zavestni graditelji socializma v naši državi.

Za njm je govoril tov. podpredsednik in minister za industrijo vlade LRS dr. Marjan Breclj. V svojem govoru je po-

jasnil, da ga pošilja vlada LRS z nalogo, da izroči priznanje najboljšemu delovnemu kolektivu kovinske industrije LRS. Zahvalil se je delovnemu kolektivu za požrtvovalnost, ki jo je pokazal pri delu v lanskem letu, ko je naša država doživela nepričakovan udarec zaradi krivične resolucije Informbiroja. Nadalje je nakazal načelno letošnje planske naloge težke industrije, ki služi kot osnova našemu gospodarstvu. Po govoru je podelil diplomu, prehodno zastavico in denarno nagrado zastopnikom kolektiva, udarnikom Kirinu Antonu in Toneju Jožetu, ki sta obljubila, da se bo kolektiv potrudil, da bo še nadalje obdržal prehodno zastavico in da je ne bo zlahka dal iz rok.

Ob zaključku zborovanja je delovni kolektiv sprejel nove obveze, zavedajoč se, da bomo le s požrtvovalnim izpolnjevanjem začrtanih nalog ustvarili petletko in z njo boljše življenje delovnega ljudstva.

O gospodarski dejavnosti Okrajnega ljudskega odbora Jesenice v l. 1948 in obrazložitev proračuna za l. 1949

(Nadaljevanje iz 10. številke)
PREGLED INVESTICIJ

Plan investicij za leto 1948, je znašal 17.711.918 din in sicer 7.392.800 za kapitalno izgradnjo t. j. 41,7% celotnega plana in din 10.319.100 ali 58,3% za izgradnjo objektov v korist družbenega standarda. Investicije v letu 1948, so bile financirane iz proračuna okrajnega odbora v katerem so se stekali tudi dohodki okrajnih podjetij, predvsem dobiček, amortizacija in dohodki od znižanja polne lastne cene. Poleg omenjenih investicij so KLO-ji v letih 1947 in 1948 iz lastnih virov investirali 4.915 tisoč 966 dinarjev predvsem za nabavo osnovnih sredstev za svoja podjetja.

Zaradi nepredvidenih težkoč, ki so nastale med letom je moral Okrajni odbor v letu 1948, prvotni plan investicij nekoliko spremeniti in sicer je bil od zneska predvidenega za gradnjo dijaškega doma na Jesenicah prenešen znesek 5.100.000 dinarjev na razne objekte kapitalne izgradnje. Istotako je bil prenešen znesek 5.750.000 din namenjen za gradnjo vodovoda na Jesenicah. Dijaški dom se ni gradil iz razloga, ker so bili načrti izgotovljeni šele v mesecu decembru. Za gradnjo vodovoda pa niso bile dobavljene cevi, ker je bila dobava istih planirana iz uvoza, ki pa ni bil izvršen zaradi ovir, ki so jih naši državni delali v inozemstvu. Poleg tega pa je na gradnji dijaškega doma primanjkovalo delovne sile, predvsem prostovoljne delovne sile. Po posameznih panogah delavnosti so bila v letu 1947. in 1948. izvršena naslednja dela:

1. Kapitalna izgradnja:

Elektrifikacija podeželja: za elektrifikacijo vasi Nemški rovt je OLO prispeval 137.000 din, dolžina voda nizke napetosti se je podaljšala za 0,9 km, število priključenih hiš pa znaša 23. Za elektrifikacijo vasi Ravno je OLO prispeval 66.000 din, ter se je dolžina vode nizke napetosti podaljšala za 1,2 km, število priključenih hiš pa znaša 17. Za elektrifikacijo vasi Jereka je OLO prispeval 123.000 din. Dolžina voda nizke napetosti je 4,2 km, število priključenih hiš pa znaša 57. Elektrificirana je bila vas Lipce pri Bl. Dobravi in je OLO prispeval 110.000 din. Dolžina voda nizke napetosti se je podaljšala za 1,5 km, število priključenih hiš pa je 19. Za elektrifikacijo vasi v KLO Begunje (Podgora) je OLO prispeval 123.000 din, dolžina voda nizke napetosti se je podaljšala za 2 km, število priključenih hiš pa je 29. Skupno se je podaljšala dolžina nizke napetosti za 9 km 850 m, število priključenih hiš, ki jim je bila napeljana električna razsvetljava, se je zvišalo za 145. Poleg omenjenih izvršenih del se vršijo priprave za elektrifikacijo Srednje Radovne, ki je zaradi okrajnega podjetja „Kreda“ Radovna prvenstvene važnosti. Elektrifikacija omenjenih vasi pomeni velik uspeh, če pogledamo, da v stari Jugoslaviji te vasi niso mogle dobiti elektrike in to kljub temu, da je bilo na razpolago zadosti materiala in delovne sile. Prebivalstvo omenjenih vasi je k elektrifikaciji prispevalo tako v materialu kakor tudi z delom.

Investicije za dvig proizvodnje:

Za modernizacijo okrajnega podjetja „Kreda“ v Radovni je bilo investiranih v letih 1947 in 1948 533.000 din, s čimer se bo kapaciteta napram letu 1947 dvigala za najmanj 311%.

Za modernizacijo obrata „Mineral“ Polje-Bohinj, ki je krajevnega značaja je bilo investiranih 170.000 din s čimer se je kapaciteta tega podjetja dvignila za 125%.

Za kapitalno izgradnjo in za objekte družbenega standarda je prvenstveno važna industrija gradbenega materiala. V ta namen je OLO investiral za usposobitev Opekarno v Dvorski vasi, ki v letu 1946. še ni obratovala din 2 milijona 823.000. S tem je dosegla letna kapaciteta 3.200.000 zidakov. Za krajevno opekarno v Ljubnem je OLO investiral

31.000 din ter je opekarna-pričela v letu 1948. obratovati in dosegla produkcije 54.000 zidakov, ki pa se bo v letu 1949. dvignila na najmanj 3-krat.

Za razširjenje Tovarne nogavic je OLO investiral 3.362.000 din. S tem se bo dosegla koncentracija štirih nacionaliziranih podjetij v dva obrata. Za povzdigo in rekonstrukcijo kmetijstva je OLO v letih 1947. in 1948. investiral 1.486.000 din. S tem so se dosegle sledeče kapacitete: Površina rastlinakov se je dvignila za 180 m², površina toplih gred za 115 m², površina shramb za vrtnarsko orodje za 180 m². Pridobljeno je bilo staj za 13 govedi in hlevov za 80 prašičev. Nabavljeno je bilo in dano kmetom v uporabo 47 glav plemenske goveje živine, 5 merjaščkov. Za vzgojo in nego gozdov se je porabilo 9.000 din s čimer se je nabavilo 15,5 kg semen in 12.000 gozdnih sadik. S tem se je pogozdilo 38 ha goličav starih posek in pogorišč.

Gradbena podjetja:

Za dvig kapacitete gradbenih podjetij se je v letih 1947. in 1948. investiralo 916.000 din in to za tesarsko delavnico Megrada v Radovljici, za Okrajno gradbeno podjetje „Novi dom“ Jesenice nabavo novih betonskih mešalcev, tovarnega avtomobila, elektromotorja, poljske kovačnice itd.

Živilska industrija:

Za mestno klavnico Jesenice je bila nabavljena hladilna naprava, izvršene so bile manjše adaptacije in ostalo v skupnem znesku 602.000 dinarjev.

Za adaptacijo kleti in nabavo sodov, kadi in ostalih naprav za okrajno podjetje „Vino“ Bled je OLO investiral 500 tisoč dinarjev.

Promet:

H gradnji mostu Žirovnica—Zasip je OLO prispeval 307.000 din. Zgrajen je bil tudi most čez Radovno za potrebe podjetja „Kreda“ Radovna za kar je biloi nvestiranih 143.000 din. Nadalje je OLO prispeval za gradnjo ceste na Jamnik 363.000 din.

Za povečanje avtoprevoznega parka je OLO investiral 1.654.000 din in to za nabavo 11 kamionov s skupno tonažo 32 ton. Poleg tega je bila zgrajena ena garaža in usposobljene za obrat tri Autoservis delavnice.

(Nadaljevanje v 12. številki)

Glas naših čitatejev ODPRAVLJAJMO BEDASTE NAVADE PRETEKLOSTI

Danes je vsakemu jasno, da je les v gozdu naš največji skupni zaklad, ki ga moramo pravilno izkoriščati in plansko uporabljati. Tega pa nekateri fantje na Hrušici ne razumejo in si lastijo pravico do gozdov, ki so skupna last. Na takoiimenovani pustni torek so namreč posekali debelo smreko, ki je obsegala približno 4 m² lesa. Zvlekli so jo na vas in tam „zlectirali“ oziroma prodali. Nepravilno pri tem je že to, da so oškodovali vaško skupnost, še bolj nepravilno in vsega obsojanja vredno pa je, da so kupnino v znesku 4.000 din še tisti dan zapili. Najbolj žalostno je, da je pri tej umazaniji sodelovalo tudi nekaj mladincev-aktivistov, ki se izgovarjajo, da je to „star običaj“. Ali ti aktivisti niso pomislili, da namerava zveza borcev na Hrušici postaviti spomenik padlim talcem, ki so dali življenje tudi zanje, ki pa so jih kaj hitro pozabili. Če so že posekali les, bi bilo še nekako opravičljivo, ali da so denar pognali po grlu, namesto da so ga izročili fondu za postavitev spomenika, je nesramnost največje vrste.

Pošteni in delovni ljudje na Hrušici zahtevajo, da MLO Jesenice kot pristojna oblast stvar razišče in ugotovi krivca, ki je dovolil posek smreke. Prav tako naj organizacija na Hrušici pokliče krivce na odgovornost. Za.

Dopisujte v „Jes. kovinarja“

Iz zdravstvene službe v okraju

ZRTEV BCG-a?

Od ust do ust, najprej tiho in previdno, nato že glasno in razburjeno, se širi po Gorjah govorica: mlad, zdrav dijak je bil cepljen proti jetiki in še isti dan nevarno zbolel ter v par dneh umrl na posledicah tuberkuloznega vnetja možganskih mren. Kdo bo še tvegaj, kdo se bo še dal cepiti?

Ker so nam nepredvidene prometne ovire preprečile predavanje v Gorjah, bomo tu na kratko odgovorili na vprašanje, kaj se je res zgodilo.

Dijak Roman P., doma iz Zg. Grabna pri Gorjah je prejel-enako kot vsi učenci — poskusi obliž na kožo in 25. 2. — zopet enako kot 95% otrok-tuberkulinsko probo na desni podlahti. Še isto noč je zbolel z visoko temperaturo in glavobolom. Zdravnik je dognal vnetje možganskih mren. Bolnik je bil takoj prepeljan v bolnico, kjer je pa kljub najskrbnejšem zdravljenju umrl 2. 3., ne da bi se zavedel.

Iz tega je jasno razvidno, da sploh še ni bil cepljen proti tuberkulozi. Ker je tuberkulinska proba popolnoma nedolžen in neškodljiv preizkus, mu nista mogla škodovati ne obliž niti proba na podlahti. Gre pač za nesrečni slučaj, ki se je pojavil prav potem, ko je prejel probo.

Zal ni mogla medicina z nobeno akcijo, pa naj je šlo za cepljenje proti katerikoli bolezni, preprečiti vsako bolehanje in umiranje za ves čas, dokler se akcija vrši. Z isto pravico bi osumil BCG akcijo tisti, ki bi si isti dan zlo mil nogo.

Nesrečni starši, zlomljeni od bolesti, so pozabili, da je njih ljubljani sin pred štirimi leti prebolel težko vnetje možganskih mren in da je še vedno trpel na posledicah, saj je moral često izostajati iz šole zaradi hudega glavobola, tudi dan prej t. j. 24. 2. je manjkal v šoli. Nihče ni slutil, da je nosil nevarno žarišče v možganih, ki je vsak čas lahko povzročilo njegovo smrt. Preiskava je dognala, da ni šlo za tuberkulozno žarišče, torej tem manj povoda za sumničje BCG-a.

Za vsakega resnega človeka je stvar s tem pojasnjena. Le neumnež ali podlež bo še izrabljaj ta nesrečni slučaj za propagando proti BCG-akciji.

Z besežjem v borbo proti tuberkulozi

Naši trezni Gorenjci se bodo pa gotovo, kakor doslej stoodstotno udeležili cepljenja in to v zaupanju in ne zato, ker bi se bali kazni, ki je določena za neudeležbo.

(Protituberkulozni dispanzer)

FIZKULTURA IN ŠPORT

USPEH JESENIŠKIH TEKAČEV NA SMUČARSKEM PRVENSTVU FLRJ

V dneh od 3. do 6. marca t. l. je bilo na Jahorini pri Sarajevu tekmovanje za državno smučarsko prvenstvo FLRJ v tekih.

Ekipa smučarske sekcije SŠD Joža Gregorčiča z Jesenic so sestavljali sledeči tovariši: Knific Jože, Benedičič Mirko, Klinar Tone, Kersnik Vlado, Stana Roman in mladinec Noč Zdravko.

V teku na 18 km so sodelovali vsi člani, ki so dosegli sledeče rezultate: Knific Jože 2. mesto, Benedičič Mirko 6. mesto, Klinar Anton 8. mesto, Kersnik Vlado 9. mesto in Stana Roman 14. mesto. To so vsekakor zelo lepi uspehi jeseniških smučarjev, zlasti če

upoštevamo veliko udeležbo iz vse države. Nastopilo je 85 najboljših tekačev naše države. Mladinec pa je v teku na 6 km zasedel 6. mesto.

V klasični kombinaciji sta tekmovala Knific Jože in Klinar Tone ter dosegla: Knific prvo mesto, Klinar pa četrto.

V štafetnem teku 4 x 10 km je jeseniška ekipa dosegla 2. mesto. Zadnji dan tekmovanja v patrolnem teku na 15 km s streljanjem, so Jeseničani dosegli 2. mesto, 7 sekund slabše od ekipe Partizana, ki je zasedla prvo mesto. V tem teku so naši imeli smolo, ker si je Kersnik pri 4. km zlomil smučko in tako tekel 8 km.

Ves čas tekmovanja je brila ostra burja in je snežilo.

Objave

Prebivalcem zdravstvene stroke! Dne 26. marca 1949 od 6. do 18. ure bo na Okrajnem ljudskem odboru Jesenice popis prebivalcev jeseniškega okraja, ki so danes ali so bili kdajkoli prej zaposleni v kakršnikoli zdravstveni stroki. K popisu se morajo prijaviti prizadeti uslužbenci vseh podjetij, ustanov in privatnikov. Kdor se popisu ne bo odzval, bo kaznovan z zneskom do 10.000 din. Podrobna navodila imajo personalni oddelki podjetij ali ustanov, dalje krajevni ljudski odbori in množične organizacije.

OLO pers. odsek.

Poverjenišvo za delo pri OLO Jesenice obvešča vse one, ki imajo začasna spričevala gospodarskih pomočnikov in prodajalcev in ki se leta 1948. končali trimesečni tečaj (v pošteve pridejo tudi oni, ki imajo poslovodski tečaj), da ta spričevala predložijo tuk. odseku najkasneje do 30. 3. 1949. v podaljšanje kot trajne. (Rešitev ministra za trgovino LRS šol. št. 99/1 z dne 3. III. 1949).

Mestna čevljarna MLO Jesenice poziva spodaj navedene stranke, da dvignejo že nad pol leta izgotovljene čevlje najkasneje v osmih dneh, to je do 26. marca 1949, sicer bodo izgubili do njih vsakršno lastninsko pravico:

Batista Mira, Urh Štefka, Pogačar Marija, Pristinger Albina, Jančič Mato, Iskra Helena, Košir Janez, Sklejšič Štefka, Novak Milica, Proper Berta, Babič Mato in Derman.

Uprava Mestnih podjetij.

MESTNI KINO JESENICE

Francoski film „Nesrečnik“, I. del
Predstave v petek, soboto in nedeljo ob običajnih urah

Mladina! V nedeljo dopoldne ob 10. uri.
Predstava po znižanih cenah!

Sovjetski film: „Pomlad“
Predstave v torek, sredo in četrtek ob 18. in 20. uri

Razveljavljam izgubljeno tovarniško izkaznico železarne Jesenice štev. 1696 na ime Šega Anton, rojen 20. I. 1909.

Šega Anton.

Zahvala. Podpisani Bohinc Matevž, Blejska Dobrava, se javno zahvaljujem tovarišema zdravniku dr. Hafnerju in primariju dr. Brandsätterju za izredno požrtvovalnost in za uspešno težko operacijo moje žene in naše matere.

Družina Bohinc.

Zahvala. Ob bridki izgubi nadvse ljubljene in nepozabne mamice in žene, hčerke in sestre

Jožice Brejc

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo v tako lepem številu spremili na zadnji poti, vsem darovalcem cvetja, vsem učencem-kam I. ženske gimnazije in pevskega zboru.

Posebno se zahvaljujem Brandstätterju, dr. Hafnerju ter zaščitnim sestram za njihovo požrtvovalnost in trud, ki so jo izkazali dragi pokojnici.

Zalujoča družina Brejc in Ambrožič ter ostalo sorodstvo.